

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Katowicach

LKA-4101-32-03/2011/P/11/049

Katowice, 16 stycznia 2012 r.

**Pan
Lajos Sapi
Prezes Zarządu
„Guardian Częstochowa” sp. z o.o.**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 3 pkt 4 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o *Najwyższej Izbie Kontroli*¹, zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Katowicach przeprowadziła kontrolę „Guardian Częstochowa” Sp. z o.o. (zwanego dalej „Spółką”) w zakresie wykorzystania środków Unii Europejskiej w ramach realizacji Działania 4.4 Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka w latach 2007–2011.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli, podpisanym w dniu 22 grudnia 2011 r., Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 ustawy o *NIK*, przekazuje Panu Prezesowi niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie, pomimo stwierdzonych uchybień, działalność Spółki w zakresie spraw objętych kontrolą.

Powyższą ocenę uzasadniają następujące oceny cząstkowe i ustalenia kontroli:

1. NIK ocenia pozytywnie, pomimo stwierdzonych uchybień, realizację Projektu pod kątem zgodności z postanowieniami umowy o dofinansowanie

W latach 2009–2010 Spółka zrealizowała projekt inwestycyjny pn. „Rozwój Guardian Częstochowa Sp. z o.o. poprzez wdrożenie innowacyjnej technologii produkcji szkła”, zwany dalej „Projektem”, współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR)

¹ Dz. U. z 2007 r. nr 231, poz. 1701 ze zm.

w ramach realizacji Działania 4.4 Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka. Do zakończenia kontroli NIK całkowity koszt realizacji Projektu wyniósł 17 347,1 tys. zł, kwota wydatków kwalifikujących się do objęcia wsparciem – 15 904,3 tys. zł, a kwota dofinansowania 6 347,7 tys. zł (40 % wydatków kwalifikujących się do objęcia wsparciem)².

Celem Projektu, określonym w umowie o jego dofinansowanie, zawartej 29 marca 2010 r. z Polską Agencją Rozwoju Przedsiębiorczości (PARP), była dywersyfikacja produkcji i rozbudowa przedsiębiorstwa przez wdrożenie nowych rozwiązań technologicznych w produkcji szkła budowlanego o wysokim potencjale innowacyjnym przy jednoczesnym zmniejszaniu szkodliwego oddziaływania na środowisko, a także stworzenie warunków technologicznych pod wprowadzane innowacyjne produkty i zwiększenie produkcji wyrobów, na które odnotowywano znaczny popyt, a dotychczasowe zdolności technologiczne nie pozwalały na jego zaspokojenie. W wyniku realizacji Projektu Spółka rozpoczęła produkcję i wprowadziła na rynek znacząco ulepszony produkt w postaci szkła wysokoselektywnego (Sun Guard High Selectiv) z nakładaną mechanicznie tymczasową folią protekcyjną. Osiągnięto również wskaźniki produktu (nabyto i uruchomiono linię technologiczną do produkcji szkła i nakładania folii protekcyjnej) oraz wskaźniki rezultatu (utworzono dwa nowe miejsca pracy, nawiązano współpracę z Politechniką Częstochowską, rozbudowano dział badawczo-rozwojowy oraz dział aplikacji produktów i marketingu technicznego, a także osiągnięto zamierzone zmniejszenie zużycia wody do produkcji i ilości odprowadzanych ścieków³).

W trakcie realizacji Projektu Spółka przestrzegała postanowień umowy o dofinansowanie dotyczących jego zakresu rzeczowego i finansowego. Określone w umowie działania zakończono przed upływem terminów ustalonych w zawartym w niej harmonogramie rzeczowo-finansowym, a wydatki na realizację Projektu poniesiono w okresie ich kwalifikowalności (od 16 kwietnia 2009 r. do 30 sierpnia 2010 r.).

Część działań i wydatków rozpoczęto i poniesiono jednak jeszcze przed określonym w harmonogramie rozpoczęciem okresu ich realizacji. Cztery faktury na łączną kwotę netto 1 436,5 tys. zł (planowana kwota dofinansowania – 574,6 tys. zł) - dotyczące zakupu pomp turbomolekularnych, magnetbarów, urządzeń do badania właściwości szkła i szafy do generatorów (działania nr 2.1, 2.2 i 2.5) - wystawiono w dniach 30 czerwca oraz 22 i 27 lipca 2009 r., podczas gdy okres realizacji tych działań rozpoczynał się, zgodnie z harmonogramem, 1 sierpnia 2009 r.

² W umowie o dofinansowanie całkowity koszt realizacji Projektu i zarazem kwotę wydatków kwalifikujących się do objęcia wsparciem określono na 18 667,0 tys. zł, a maksymalną wysokość jego dofinansowania – na 7 466,8 tys. zł (40 % wydatków kwalifikujących się do objęcia wsparciem)

³ Do końca 2010 r. zużycie wody zmniejszono o 47 030 m³ (planowano zmniejszenie o 29 100 m³), tj. o 17,8 % rocznego zużycia przed rozpoczęciem realizacji Projektu, a ilość odprowadzanych ścieków zmniejszono o 29 378 m³ (planowano o 16 400 m³), tj. 19,7 % rocznej wartości z okresu poprzedzającego inwestycję.

W październiku 2010 r. Górnośląska Agencja Rozwoju Regionalnego SA w Katowicach (GARR) poprosiła Spółkę o wyjaśnienie przyczyn powyższej rozbieżności, co ta, w sposób ogólny, uczyniła kilka dni później. Ponadto, we wrześniu 2011 r., w piśmie do PARP, Spółka powtórzyła swoje wyjaśnienia i poprosiła o refundację poniesionych wydatków. W wyjaśnieniach tych podano, że zdaniem Spółki kwestionowane wydatki poniesiono zgodnie z postanowieniami umowy. Do zakończenia kontroli NIK, pomimo upływu ponad roku, Spółka nie otrzymała ani odpowiedzi na żadne z powyższych pism, ani refundacji poniesionych wydatków (w toku kontroli pracownik PARP poinformował NIK, że nie podjęto jeszcze decyzji w tej sprawie).

Udzielając zamówień w ramach projektu, Spółka nie była zobowiązana do stosowania przepisów ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. *Prawo zamówień publicznych*⁴. Na podstawie badania sześciu zamówień o najwyższej wartości ustalono, że zakupów o wartości powyżej 14 tys. euro dokonywano zgodnie z postanowieniami § 11 umowy o dofinansowanie, tj. z zachowaniem zasady uczciwej konkurencji, efektywności, jawności i przejrzystości oraz dokładając starań w celu uniknięcia konfliktu interesów rozumianego jako brak bezstronności i obiektywności. Spółka posiadała pełną dokumentację wyboru wykonawców, w tym ogłoszenia o zamówieniach, zapytania ofertowe i oferty, oświadczenia o niewystępowaniu na rynku co najmniej trzech potencjalnych dostawców, protokoły wyboru ofert z uzasadnieniem wyboru najkorzystniejszej oraz umowy z wykonawcami.

Po zakończeniu kolejnego etapu Projektu Spółka składała, w terminie określonym w umowie, wnioski o płatność. We wnioskach ujmowano, przewidziane umową o dofinansowanie, wydatki kwalifikujące się do objęcia wsparciem oraz uwzględniano kwoty odzyskane w trakcie realizacji Projektu (odliczenie podatku VAT zapłaconego w związku z jego realizacją). We wniosku o płatność złożonym w sierpniu 2010 r. uwzględniono jednak zakup nieujętego w harmonogramie rzeczowo-finansowym Projektu wózka podnośnikowego za 6,3 tys. zł netto, który GARR uznał za wydatek niekwalifikowalny, co obniżyło kwotę dofinansowania Projektu o 2,5 tys. zł. Do wniosków o płatność załączono wymaganą dokumentację. Środki otrzymanego wsparcia wykorzystano w sposób zgodny z warunkami określonymi w umowie o dofinansowanie.

2. NIK ocenia pozytywnie, pomimo stwierdzonego uchybienia, wykonanie przez Spółkę obowiązków dotyczących ewidencji księgowej, rozliczenia Projektu, informacji i promocji oraz archiwizacji dokumentacji

Zgodnie z § 6 ust. 21 umowy o dofinansowanie Spółka prowadziła wyodrębnioną ewidencję księgową dla Projektu, co umożliwiło identyfikację wszystkich transakcji i operacji bankowych

⁴ Dz. U. z 2010 r. nr 113, poz. 759 ze zm.

związanych z jego realizacją. Wystawione przez wykonawców faktury sprawdzano pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym, zatwierdzano do wypłaty, a na ich odwrocie umieszczano m.in. nazwę Projektu i informacje o dofinansowaniu ze środków EFRR w ramach Działania 4.4 Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka.

Większość płatności na rzecz wykonawców dokonano za pośrednictwem rachunku bankowego Spółki, zgodnie z wymaganiami § 5 ust. 11 umowy o dofinansowanie. Płatności rozliczanych w euro, na łączną kwotę 5 634,4 tys. zł, dokonano jednak za pośrednictwem innego rachunku bankowego, należącego do spółki „Guardian Europe”, należącej do tej samej grupy kapitałowej i działającej na mocy porozumienia ze Spółką. GARR początkowo uznała to za niezgodne z postanowieniami umowy i skutkujące uznaniem tych wydatków za niekwalifikowalne. Dopiero po roku od złożenia wniosku o płatność GARR, po zapoznaniu się z opracowanymi w tej sprawie ekspertyzami, przyjęła wyjaśnienia Spółki, uznała wydatki za kwalifikowane i zrefundowała, zgodnie z umową, ich część.

Stosownie do wymogu § 9 ust. 25 umowy o dofinansowanie, dokumentację związaną z realizacją Projektu przechowywano w sposób gwarantujący jej należyte bezpieczeństwo. Spółka wykonała także określone w umowie o dofinansowanie obowiązki w zakresie promocji i informacji. Tablice informujące o dofinansowaniu Projektu ze środków unijnych umieszczono w hali produkcyjnej i przy wejściu głównym do siedziby Spółki, spełniając wymogi określone w art. 8 rozporządzenia Komisji (WE) nr 1828/2006 z dnia 8 grudnia 2006 r.⁵ (informacje te zamieszczono również na stronie internetowej Spółki). Na tablicach oraz na innych urządzeniach zakupionych w ramach Projektu umieszczono wszystkie informacje wymagane postanowieniami § 10 ust. 3 umowy o dofinansowanie oraz art. 8 i art. 9 ww. rozporządzenia Komisji.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Panu Prezesowi prawo zgłoszenia na piśmie do Dyrektora Delegatury NIK w Katowicach umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen i uwag zawartych w tym wystąpieniu.

⁵ Rozporządzenie Komisji (WE) nr 1828/2006 z dnia 8 grudnia 2006 r. *ustanawiające szczegółowe zasady wykonywania rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006 ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności oraz rozporządzenia (WE) nr 1080/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego* (Dz.U. UE L nr 371 z dnia 27 grudnia 2006 r. ze zm.).